

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 190.

V Ljubljani, v ponedeljek 22. avgusta 1892.

Letnik XX.

Ogerska vlada in rumunske srednje šole.

Na Ogerskem imajo poseben narodnostni zakon, ki je sicer v nekaterih podrobnostih nejasen, ali vendar bi se nemadjarke narodnosti ne imele dosti pritoževati, ko bi le Madjari ne rušili tudi najjasnejših določb tega zakona. Posebno jasno govori § 17. tega zakona o srednjih šolah, ki se tako-le glasi: „Ker je vseh javnega pouka s stališča splošne omike in občnega blagostanja jedna najvažnejših zahtev države, je ta zavezan, skrbeti za to, da se vsaka narodnost, ki v večji množini skupaj stanuje, more v bližini okraja, v katerem stanuje, izobraziti v materinščini, do one točke, ko se začenja akademično izobraženje.“

To je pač vse bolj jasno povedano, nego določbe člana avstrijske ustave. Kako se pa izvršuje ta določba narodnostnega zakona? Država ne vzdiguje nobene rumunske srednje šole, če tudi bi morala v 20 komitatih, ki so po večini prebivalstva rumunski, skrbeti za rumunske gimnazije in realke. Da, še več: nemadjarški narodi ne smejo niti s svojim denarjem osnovati srednjih šol v materinem jeziku. Ker vlada ni osnovala nobene rumunske gimnazije, poskusili so jo Rumuni leta 1885 v Aradu sami napraviti. Opirajoč se na zakon, po katerem imajo posamični državljani, občine, cerkve in cerkvene občine vsake narodnosti pravico, iz lastnih sredstev ali pa potom združenja ustanavljati nižje, srednje in višje učilnice, so se jeli pripravljati, da osnujejo svojo rumunsko gimnazijo. Rumunska cerkvena oblast je dala vladi vsa mogoča jamstva, da se bode ta gimnazija vzdržala. Mej drugim imeli so že poslopje s primernimi prostori in zaklada nad

800 000 gld., katerega obresti bi se deloma porabljali v omenjeni namen.

Poleg tega je bilo še več virov. Jako mnogo se je nabralo s prostovoljnimi doneski. Toda Rumuni so obračali, ogerski učni minister je pa obrnil. Odločil je, da te gimnazije ne dovoli, češ, da je v Aradu že madjarska gimnazija, in torej rumunske ni treba. Rumunska gimnazija bi ne ugajala interesom države in bi le pospeševala separatizem.

84 rumunskih občin je sklenilo, da osnujejo na lastne troške gimnazijo v Karansebesu, na kateri se bode poučevalo v rumunščini. Ta gimnazija bila bi namenjena za pol milijona Rumunov, in se njena potreba ne da odrekati. To je menda tudi slutila vlada in zatorej še danes ni dala na prošnjo občin za dovoljenje nobenega odgovora, če tudi je že minolo osem let, ko se je vložila ta prošnja.

Odkar se je vpeljal dualizem, ni se za rumunsko šolstvo ničesa storilo, pač pa se delaje vedno ovire. Na Ogerskem in Sedmograškem prebiva nad tri milijone Rumunov, ki imajo le šest rumunskih gimnazij, dočim ima dobrih pet milijonov Madjarov 167 srednjih šol. Vse rumunske gimnazije so pa še iz prejšnjega časa. Vlada bi jih najrajši odpravila, ali se dosedaj zaradi tega ni upala, da bi ne nastal kak hrup po listih. Začelo pa se je že deloma s pomadjarjenjem omenjenih šest rumunskih gimnazij.

S posebnim zakonom iz leta 1883 si je vlada prisvojila nadzorstvo teh zavodov, in prvo njeno delo je bilo, da je vsaj za pouk madjarskega jezika in slovstva vsilila madjarski učni jezik. Vse omenjene zavode vzdržujejo Rumuni sami in še veseli morajo biti, da jih Madjari ne zapró, kakor so slovaške gimnazije.

Rumunsko gimnazijo v Beiusu so pa po sili po-

madjarili. Ta zavod je bil osnoval grško-katoliški škof Vulkan, ki je bil Rumunec. Patron šoli je škof v Beiusu. Ko se je ta šola osnovala 1826. leta, poučevalo se je s prva v njej v latinščini, kakor v vseh tedanjih gimnazijah. Leta 1881 je pa dunajska vlada priznala brez okoliščin rumunski značaj ti gimnaziji in odredila, da se v njej rumunski predava. To je bilo pač pravično, ker ustanovil jo je Rumun in obiskovali so jo sami Rumuni. Sedanja vlada je pa gimnazijo kar pomadjarila, in sicer proti volji njenega patrona. Tako sedaj zavod, osnovan z denarjem rumunskega domoljubja, deluje na raznarodnje naroda rumunskega.

Na madjarskih gimnazijah pa učitelji prezirajo Rumune in jih pri vsaki priliki zasmehujejo. Pri-povedujejo jim pri razlaganju zgodovine, da so Rumuni nasledniki samo iz zločincev sestavljenih nasebin in da so vodje rumunskih vstaj bili sami roparji. Če se kje dijaki združijo, da se sami učé materinščine in se seznanjajo z domačim slovstvom, razženo jih, knjige jim konfiskujejo, več dijakov pa izključijo.

Če madjarski profesorji zvedó, da se kak učenec peča z rumunščino, začno se takoj preiskave. Učenci gotovo tudi nemajo veselja, hoditi v take šole, kjer morajo od olikanih madjarskih profesorjev često slišati besede: „Poberite se mej Vlahe!“

Rumunom se ne dovolijo niti za njih denar šole v domačem jeziku, pa morajo sami donašati za madjarske gimnazije, na katerih se njih sinovi zasmehujejo. Pri taci razmerah se ni čuditi, da Rumuni nemajo zaupanja do ogerske vlade, kjer za nje ne veljajo zakoni in so torej v veliko jezo Madjarov in liberalnih Nemcev bili poslali deputacijo na Dunaj. Če Rumuni ne pričakujejo več pravice iz Budimpešte in jo iščejo na Dunaju, krivi so Madjari sami.

LISTEK

Čičonov zvon.

Priobčlil H. Majar.

(Dalje.)

Hlapon zapiska, vlak drči počasnejše, tu je postaja.

Sprevodnik zakriči:

„Anucijata!“

Ta priprosti krik se je zdel Čičonu kakor glas hijene.

„Sprevodnik, o ti nesramnež!“

Ta je bil tako drzen, da je prišel do Čičonovega vagona, da je odprl vrata njegovega kupeja, da je potnikom veleval noter stopiti. To je bilo Čičonu preveč. Zaloputne vrata, pogleda skozi okno, pa vpije:

„Tu ne more nihče noter!“

„O, more se more,“ odgovarja sprevodnik pol nejevoljen, odpirajoč vrata.

Toda Čičon pritiska kljuko z obema rokama, z vsemi svojimi mesarskimi močmi, ter rjove:

„Nihče noter!“

Na peronu sta stala orožnika. Misleča, da ne bo nič dobrega, migneta sprevodniku, naj se oddalji. Čičonu se je odvalil kamen od srca, in zdaj je sklenil še trdneje, da nikogar noter ne pusti.

Orožnik stopi prav tiho na drugo stran vagona, pogleda noter, vidi Čičona v srcaji, ter si misli:

„Norec je; vrabec vedi, kje je utekel in kako se je notri priplazil.“ Govori s sprevodnikom, in takoj igra brzjavna žica v Kastelamar: „Besen norec na vlaku št. II., v vagonu 7., sporočite redarstvu, pripravite voz, v bolnico ž njim.“

Tako se je pripeljal Čičon v Kastelamar, s takim prijaznim priporočilom, ki ga ni prosil. Spotoma si je izmislil na postaji drugače ravnati, tako: stisniti se v kotiček, dejati jopič čez noge, tiho čakati, da se razidejo ljudje, potem pa iz vagona smukniti.

Kajpak! Toliko da je vlak pripihal na kolodvor, in se ustavil, pristopijo štirje orožniki naravnost k vagonu št. 7, ter se vstopijo po dva na obeh vratih. Čičon je videl klobuke, jel se je potiti kakor v vroči kopeli, in želel si je biti na kraju sveta.

„Pa ne da bi kaj vedeli o dogodjaju v Anucijati? Ta bi bila lepa! Nisem se ustavljal oblasti! Pa če bodo trdili? No, potlej ne bo šale. To mora biti pomota! Gotovo čakajo drugega ptička.“

Čičon se vzdigne, kakor se riba požene iz vode, da bi jih videl. Videl jih je na enem oknu. Vzdigne se drugič, pri drugem oknu, in glej, tudi tu je videl orožnika.

Kako ti stoji, kakor bi ti bili pribiti! Dva nista dosti, biti morajo štirje. Štirje proti enemu! Kosmati so pa tudi, da jih je grdo pogledati. Videti je, kakor bi bili prišli nalašč zavoljo mene. Ko bi me ti pograbili, pa gnali po Kastelamaru in me posadili v luknjo! Vsega je kriv tisti prekanjeni

voznik; vlak sem zamudil le zavoljo njega. Poglejmo jih. Res, še stojé! I kaj sem pa storil hudega? Ali naj sem se dal v Anucijati gledati brez hlač? Ali sem se upiral oblasti? Da, upiral sem se, toda v kljuko sprevodniku, ta pa ni oblast. Sicer sem se pa le branil, da, branil sem se. Ali sem mogel biti toliko nesramen, da bi bil šel med ljudi brez hlač?“

Tako je modroval Čičon sam seboj, sam se tožil, sam se opravičeval. V tem se izprazni kolodvor potnikov in uradnikov. Orožniki, misleč, da imajo opraviti z besnim noreem, odpró hipoma vrata po obeh krajih naenkrat, planejo na Čičona kakor leopardi ter mu denejo roke in noge v okove; zdaj ga vzdignejo iz vagona, ter ga še bolj povežejo. Ubogega Čičona je pót oblival, da je bil ves moker, in sploh je bil več mrtev ko živ. Eden navzočih zvezanca natančneje ogleduje, pa reče:

„Veste li, kdo je ta? Ta je don Čičon iz Oranžine, mesar in veletrgovec, tisti, ki je ubil zvon in zvonik podrl. Kdo bi si bil to mislil. Včeraj še ves zdrav in pameten, danes pa tak!“

„Besnik je, odgovarja drugi; vse pobije in potrga, obleke ne trpi na sebi. Hud norec!“

„Jaz nisem norec“, zakriči obupno penasti Čičon. Orožniki, ki so ga stražili, jeli so ga ogledavati tudi bolj natanko; in čim bolj so ga gledali, tem bolj so bili zmočeni.

Človek ne bi mislil, da ima besnega pred seboj; saj je več mrtev, nego živ.

Pripravljalni slovenski katoliški shod na Vrhniki.

Zopet nam je poročati o včerajšnjem pripravljalnem katoliškem shodu, ki se je vršil večeraj, dne 21. t. m., na Vrhniki pred katoliškim shodom.

Nedelja je bila. Krasno vreme je privabilo na tisoče ljudstva na res prijazen griček sv. Trojice, odkoder se odpirá veličasten razgled proti Borovnici in „beli Ljubljani“. Do tritisoč ljudi se je zbralo pred podružniško cerkvijo iz vrhniške in sosednih župnij, in mej njimi mnogo odličnjakov.

Čast. gosp. P. Bohinjec, tajnik lokalnega odbora vrhniškega za katoliški shod, opraviči po bolezni zadržanega predsednika lokalnega odbora, velečast. gosp. dekana Janeza Koprivnikarja, ter predlaga čast. g. Ivana Berganta, župnika logaškega, za predsednika.

Ta pozdravi navzoče, otvori zborovanje, ter predstavi prvega govornika, čast. g. vikarja Andreja Kalana, ki v lepih, poljudnih in navdušenih besedah, prepletenih z raznimi podobami iz življenja, pojasni namen in pomen katoliškega shoda, poudarja posebno versko prepričanje, katoliško zavest in možato odločnost.

Blagorodni gosp. Fran Povše, deželni in državni poslanec, je govoril o gospodarskih razmerah. Razkrival je s čutečim srcem rane, ki mučijo kmeta, ter našteval in pojasnoval pomočke zoper propadanje kmetijskega blagostanja, zajemajoč iz svoje skušnje kot kmetovalec in poslanec. Omenjal je velikih davkov, dragih poslov, domovinske pravice, konkurence ameriških pridelkov, razkosavanje zemljišč, zavarovanja proti ognju in za živino, južne železnice, prisilne legalizacije, in reševal ta vprašanja na podlagi resolucij.

Prečast. gosp. kanonik Karol Klun, deželni in državni poslanec, pojasnoval je po naših razmerah versko šolo, bodisi osnovno, bodisi srednjo, bodisi visoko, ter prav po skušnji in življenju po domače raztolmačil pomen verske šole. Dotaknil se je tudi posvečevanja nedelj in praznikov na podlagi resolucij ter pokazal ta madež nekatoliškega življenja z drastičnim dogodkom.

Nato predlaga čast. g. kapelan P. Bohinjec nastopno resolucijo, ki je bila enoglasno sprejeta: „Gledé na to, da je sv. katoliška cerkev vselej najbolj skrbela za večni in časni blagor slovenskega naroda:

gledé na to, da je sv. katoliška cerkev največ storila za izobrazbo in napredek slovenskega naroda, bodisi za šolo, bodisi za pravost, bodisi za tisek, bodisi za védo in umetelost, bodisi za kmetijstvo, bodisi za obrt in rokodelstvo;

gledé na to, da je bila sv. katoliška vera vselej najtrdnjejša zaslomba slovenski narodnosti in v najhujših časih celó edina zavetnica;

gledé na to, da je posebno v zadnjih desetletjih zložno delovanje slovenskih veljakov na pod-

lagi načel katoliške vere in materinega jezika blagodejno pospeševalo duševni in gmotni napredek slovenskega naroda;

gledé na to, da se je v zadnjem času zložno delovanje mej nami jelo rušiti, ker so se nekateri Slovenci ločili od stare slovenske zástave, boreče se za „vero, dom, cesarja“;

gledé na vse to izjavlja pripravljalni slovenski katoliški shod na Vrhniki, da je tudi za naprej duševni in gmotni napredek slovenskemu narodu zagotovljen le na podlagi načel katoliške vere in slovenskega jezika, ter zato z veseljem pozdravlja ukrepe, o katerih ima sklepati prvi slovenski katoliški shod, in kateri merijo na to, da tudi v bodoče Slovenci zložno delujejo za svoj dušni in gmotni razvoj kot verni otroci katoliške cerkve, zvesti sinovi slovenske domovine in udani podložniki avstrijske države!“

Prečast. gosp. kanonik Karol Klun poprime zopet besedo, spominja se godovnjaka današnjega, sv. Joahima, patrona sv. očeta Leona XIII., in rojstvenega dne presvetlega cesarja (18. t. m.), ter zakliče obema krepak „živio!“, kateremu se je občinstvo navdušeno trikrat odzvalo.

Blagorodni gosp. župan Gabr. Jelovšek zahvali častite in cenjene gospode iz Ljubljane, da so se potrudili priti na Vrhniko in prirediti tako veličasten shod.

Naposled čast. gosp. predsednik L. Bergant povpraša, ako kdo želi besede, in ker se nikdo ne oglasi, zahvali in pohvali zbrano občinstvo, da se je tako obilno udeležilo današnjega shoda in tako pazno poslušalo govornike, ter sklene zborovanje.

To je bil torej zadnji, in lahko rečemo, najkrasnejši pripravljalni shod. Taka obilna udeležba in tako odlični govorniki! Toliko ljudstva in tako uzoren red! Ves čas je vladala resnobna tihoča; le pok topiča je naznanjal začetek novega govora. Pazno in neutrudljivo je poslušalo občinstvo, tako, da je vsikliknil neki poslušalec, ko je zadnji govornik opravičeval dolgotrajnost zborovanja: „Saj še ni tema!“ Poleg tega pa je lahen zafir pihljal na lica in preganjal vročino, in tam doli z zidovja nas je celó na papir dejal priročni fotograf.

Pač slava vrlim Vrhnčanom in čast odličnimi govornikom!

Političn pregled.

V Ljubljani, 22. avgusta.

Notranje dežele.

Delegaciji. Sedaj je bajé že definitivno določeno, da se delegaciji snideta dne 5. oktobra v Budimpešto. Določeno pa še ni, bode li za delegacijama začel zborovanje državni zbor ali deželni zbori.

Nemci in Čehi. Nemški listi dan na dan prinašajo dolga poročila o napadih Čehov na Nemce v Jiglavi in okolici, ko je prišla v Jiglavo češko društvo „Sázavan“. Po poročilih nepristranskih listov

je pa vidno, da so Nemci prvi izživili. Policija pa ni popolnem storila svoje dolžnosti. Ali je ni mogla ali je ni hotela, to se ne da konstatovati. Mi mislimo, da je bilo prvo. Pač se pa more dokazati, da so nekateri odlični nemški možje narod hujskali proti Čehom, mej njimi župan v svoji veliki skrbi za nemški značaj jiglavskega mesta.

Hrvatska. Pri adresni debati v hrvatskem saboru je poročevalec dr. Spevec izrekel misel, da bi se za žurjaliste vpeljal dokaz sposobnosti. Kako si je ta mož to mislil, ne vémo. Toliko je nam znano, da se je proti časnikarjem že tudi drugod zabavljalo, ali s kakim predlogom pa vendar še nikjer ni nikdo prišel na dan. Ko bi stvar bila potrebna in praktična, sprožil bi jo bil kdo že v zapadni Evropi. Sevédá, hrvatski vladni stranki bi bilo najljubše, da bi le taki ljudje delali pri listih, katerim bi oni pripoznavali sposobnost, kajti potem bi kmalu na vsem Hrvatskem ne bilo nobenega opozicijskega lista. Dokaz zmožnosti naj bi dosegel to, kar se z drugim pritiskom ne dá doseči.

Vnanje države.

Srbija. Radikalni odbor je sklenil, da se o volitvi tretjega regenta ne bode spuščal v nobena pogajanja z Ristićem. Pašić naj se voli za tretjega regenta, Velimiroviću pa naroči sestaviti novo vlado. Več govornikov je grajalo vlado, da je dala ostavko. Regentstvo naj odstopi, če mu sedanje razmere ne ugajajo. To posvetovanje je odnošaje mej regentstvom in radikalno stranko le shujšalo.

Srbija in Črnogora. Govori se, da se v kratkem srbski kralj Aleksander zaroči z najmlajšo hčerjo črnogorskega kneza Nikite. Temu se bajé posebno ustavlja bivši kralj Milan. Ker je pa najmlajša črnogorska princesinja stara še le šest let, ne zdi se nam ta vest prav verojetna. Mogoče je pa tudi, da se misli na kako drugo, ker črnogorski knez ima še več hčerá.

Bolgarija. Vsa sofijska posadka je odrinila v Plovdiv, da se udeleži otvorjenja razstave dne 27. t. m. V Plovdiv pridejo tudi vsi divizijski poveljniki in častniki generalnega štaba. Slavnosti v Plovdivu bodo velikanske.

Francija. Pri letošnjem banketu v Parizu na Napoleonov dan je več govornikov imelo govore s protisemitskimi tendencijami. Ti govori pa neso ugajali princu Viktorju Napoleonu, ki je po časopisih izjavil, da protisemitizem nasprotuje bonapartskim načelom. Napoleon I. je 1807 dal židom jednake pravice z drugimi državljani. Princ se gotovo iz kakih važnih vzrokov boji, zameriti židom. Kapital ima veliko moč, in kdo vé, če princ ne bode še potreboval pomoči židovskega kapitala za svoje namene.

Italija. Na otoku Siciliji se poslednji čas silno množe ropi, tatvine in umori. Prebivalstvo je v velikem strahu. Noben človek se ne upa iz mest na kmete.

Nemčija. Poslednji čas se zopet bije v Nemčiji huda borba mej knezom Bismarckom in vlado po raznih listih. V svojem glasilu se sedaj Bismarck opravičuje proti očitaniu, da je on s pogostim bivanjem v Varzinu in Frídrichsrue oteževal občevanje mej cesarjem in ministri, ker se je trdo držal tega, da ima pruski ministerski predsednik pravico kontrolirati občevanje ministrov z vladarjem. V Berlinu ga je nadomestoval pl. Bötticher, ki je vedno vedel, kako o kaki stvari sodi Bismarck. Dobival je vedno pravočasno instrukcije. Njegova dolžnost je bila zastopati ministerskega predsednika mnenje, če tudi se ni vjemalo vselej z njegovim prepričanjem in njegovo željo, ravnati se po nazorih cesarjevih. Žal, da so drugi ministri boljše zastopali Bismarckovo mnenje, kakor mož, ki je bil v Prusiji adlatus, v skupni državi pa kancelarju podrejen uradnik. Kontrolovanje občevanja ministrov s krono je v Prusiji ustavna pravica kancelarjeva, ki obstoji že 40 let. Brez te pravice ministersko predsedništvo nema nobenega pomena. Pri tem prepiru se mora vsakdo vprašati, je li knez Bismarck vedno tako branil ustavne pravice?

Izvirni dopisi.

Iz Čepovana, 18. avgusta. Naša katoliško-politična čitalnica priredila je 14. avgusta popoldne veselico v proslavo Nj. Veličanstva cesarja v posem „klasičnem“ prostoru, v izvanrednem gledališču: vse je bilo originalno.

Veselica je imela lep vspeh: petje (Volaričeva zborá: „Pomlad“ in „Na planine“, Laharnarjev: „Potoki tecite“ in Hribarjeva „Kantata avstrijska“) pohvalili so posebno naši gg. letovičarji, da je bilo izvrstno, dasi smo bili brez pevovodje, kateri je bil odšel z doma.

Ker ni bilo pevovodje, bilo je tudi krivo, da se ni naša igrice: „Sloga — naše gëslo“ sponesla prav dobro; ker pevovodja imel je vlogo še precëj težavno, in drugega pa ni bilo, da bi ga bil prav nadomeščal.

Posebno originalna pa je bila domača godba: imeli smo glasovir (za naše gore nenavadna reč), katerega glas je zeló slíčen starim citram. Posku-

„Hoj, prijatelj, kako vam je ime?“
„Don Čičon, iz Oranžine, poštenjak, kolikor me je.“
„Kaj ste počenjali pa v Greki?“
„Nič nisem počenjal, nič!“
„Kaj je pa z vašimi hlačami?“
„Kaj sem kaj hudega storil, če sem jih izgubil?“
„Izgubili ste jih? Kako pa ste jih izgubili?“
„Nisem se upiral oblasti!... Čut spodobnosti.“
„Že vem: čut spodobnosti vam nalaga, da potujeta v srajci...“
„Poznati mu je, da nori“, dene orožnik tovarišu; „le poglej, kako motne ima oči.“
V tem prispó hlapec in strežaji iz bolnišnice. Ogledujejo si človeka od nog do glave. Prvi strežaj dene:
„Mogoče, da se motim; ali ta človek se mi ne vidi, da bi bil norec.“
„More biti, pa tudi ne more biti. Hm, pa da hodi brez hlač, da tako puha, da nič ne govori.“
„Odvežimo ga, poslušajmo, kaj poreče.“
Čičon ni vedel, kaj pomeni to zvezavanje in to razvezavanje. Nekaj je bil srdit, nekaj užaljen, da ni mogel prav govoriti. Naposled izpregovori:
„Kaj mi hočete? Kam me vedete?“
„Povejte“, otrese se nanj orožnik, „povejte, čemu ste taki?“
„Tak sem, ker so mi hlače pale iz rok, ko sem jih držal skozi vagonsko okno.“

„Kako to?“
Čičon pripoveduje vse nadrobno. Navzočni ga napeto poslušajo, potem pa udarijo v gromovit krohot. To je dalo Čičonu poguma, da poprosi hlače na posodo. Dal jim je za vino, orožniki in hlapec pa so ga pustili, a Čičonu je bilo, kakor bi bil iz srede morja h kraju priplaval. Prenočil je v gostilni v Kastelamaru, da si odpočije prestanega trpljenja, namerjajoč, da pride kar na tihem v Oranžino, češ, tako nihče ne bo vedel, kaj se mu je pripetilo, in da ne bi se mu smejali. Ali — Oranžina je preblizu Kastelamara, in jeziki niso zavezani, kakor veliki petek zvonovi. Ljudje so že znali njegov dogodek, in ko je v vas stopil, so hiteli iz hiš, gledat ga, smejat se mu, kar je don Čičona kruto jezilo.
Pravo veselje so imeli z njim otroci, ki so hodili na polje in v hrib po peska in kamenja. Če je bil župnik zraven, takrat so bili tihi in mirni, toda kadar ga ni bilo, takrat so zbijali šale, norčevali se s Čičonom, da je bilo joj. Čičon pa se ni menil za take čenče, in prav je storil; ko bi bil kazal, da je razžaljen, bi bil le olje vlival v ogenj. Le včasih je nekaj zamrmral, v tla plunil, pa v stran pogledal. Čičon bi se bil lahko spoprijaznil z vglíkimi in majhnimi, ko bi bil pustil svojo trmo; toda Čičon je bil tistih, ki si ne dajo izbiti iz glave, kar so si enkrat vanjo zasadili. Pamet si je bistril vedno le s steklenkami; on je ostal vinu dober prijatelj, vino pa njemu hud. (Dalje sledi.)

šali so tudi domači novinci na gosli. Tercet iz „Norme“ so celo ponavljali. In tako so mnogi tudi želeli, da bi se ponavljalo predavanje „Zgubljena jelenka“, pesem domačega pesnika; a ni se ponavljalo, ker bilo je že vroče v „klasično“ zaprtem gledališču, in bližala se je noč. . . .

Se dve točki sta se predavali — govora: „Kdo je značajen?“, pa „Vse za vero, dom, cesarja!“ Prvi bil je morebiti nekoliko preučen za kmetско občinstvo, a drugi je marsikoga navdušil in vzveselil, pa tudi marsikoga nekoliko potrl in neprijetno dregnil. . . .

Veselice so se udeležili vsi naši poletiščarji; nekateri so zelo težko pričakovali onega dne. A tudi domačinov je bilo mnogo navzočih, sevěda največ — prostih vstopnine (10 kr.). Pa nič ne de, nabrali so naši pevci-godci-igranci vendar toliko, da so se povselili še zvečer nekoliko.

In našim pogorskim pevcem ni toliko do lastnega dobička, kolikor do zabave in koristi vseh domačinov, ker toliko se trudijo, toliko se žrtvujejo, da se vežbajo in urijo po svojem lepem, a težavnem predmetu, — in vse delajo zastonj, iz ljubezni do petja in do milega domovja.

Sicer pa tudi ni namen katoliško-politične čitalnice, da bi služila v dobiček nekaterikov, ampak v občji blagor in prospeh!

Res, naša čitalnica izgubila je svojega prvega predsednika, kateri je z dušo in telom živel in gorel za prospeh milega nam gorskega kraja, zapustil nas je in vdomačil se v gorkejšem kraju; a duh njegov še biva mej nami, še nas navdušuje in prošinja — in današnja veselica svedoči, da nismo še mrtvi, da smemo še upati — v boljšo bodočnost; ker gotovo se pokaže mož, navdušen in za vse dobro vnet mož, ki nas bo vodil vse — do eñega smotra, po gēslu čestitem: „Vse za vero, dom, cesarja!“ In ta moč že vstaja mej nami.

Pa kam smo zašli? — Naše veselice je konec, pa še nekaj bi rad ome il „post festum“: pri večerni zabavi dobili smo go-te — iz „bele Ljubljane“. Kdo bi se jih bil nadejal v našem kraju, in celo dvanajst oseb? To je pac za nas Čepovance kaj posebnega! Mi se sevěda pričetkom nismo mēnili dosti zanje; péli in zabavali smo se dalje. A kako smo ostrmeli, ko nas Ljubljančan-gospod ogovori tako le: „Mislili smo mi potniki iz „bele Ljubljane“, da pridemo v kako pusto, divje pogorje, a prišli smo v veselo družbo, k izobraženim ljudem, pa izvrstno izurjenim pevcem. — Bog živi čitalnico čepovansko, Bog živi njene pevce; Bog živi tudi gosp. župnika domačega, da je tako navdušen za petje, pa ves vnet za Nj. Veličanstvo presvetlega cesarja! Da, naš cesar je zares, kakor ga je prekrasno primerjal g. župnik rimskemu cesarju Titu, „deliciae generis humani!“ — „sladkost človeškega rodú!“

Ločili smo se . . .

„Ti pa, čitalnica, razcvitaj se,
V lepoti pomladanski svitaj se!
Oživljaj, budi narod moj,
Tako želi čestilec tvoj!“

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. avgusta.

(Odlikovanje.) Okrajni glavar v Celju dr. P. Wagner je odlikovan z viteškim križcem Fran-Josipovega reda. — Slikar Alfred Zoff je na monakovski razstavi dobil drugo zlato svetinjo.

(Deželnozborna volitev na Koroškem.) Piše se nam iz Celovca: Dopólnilna deželnozborna volitev za okraj Celovec-Trg vršila se je v soboto dne 20. t. m. Izvoljen je s 105 od 110 oddanih glasov Fran Huber iz Pēč (Poitschach) ob Trgu. Pet glasov je dobil g. Čare-Pavker v St. Jakobu ob Celovcu. Liberalci so se zaradi te volitve kavsali do zadnjega dne in imeli štiri kandidate. Zlasti so se potegovali za trškega župana Zickmundovskega. Na dan volitve so imeli volilni možje še posvetovanje, pri katerem se je odstopivši poslanec Laks izrekel za kandidaturu Huberjevo. Na to je Zickmundovsky odstopil od kandidature in izvolil se je Huber, kar je za „Freie Stimmen“ „ein sehr erfreuliches Resultat“. Čisto gladko pa liberalcem tudi ni šlo, kajti upali so, da zmaga „jednoglasno“. A prišlo je i pet slovenskih volilcev iz Radiš, Šmarjete in Medgorij, ki so oddali glasove Čaretu. Slovenci so zmagali pri prvotnih volitvah v osmih občinah z 18 volilnimi možmi (v Šmarjeti, Solah, na Vesnici, Bilčovsu, Radišah, Medgorjah, Hodišah, Škofičah). — Deželni poslanec celovškega mesta, bivši župan Fr. Glöckner, je odložil tudi svoj deželnozborni man-

dat. Na njega mesto bude izvestno izvoljen sedanjí župan dr. Posch.

(Konzervativno obrtno društvo) je imelo včeraj ob 1/2 11. uri svoj shod. Predsednik je poročal, kaj je odbor v času od zadnjega shoda izvršil v korist društva. Iz poročila je bilo razvideti, da društvo prav živahno deluje in se zaveda svojega važnega namena. Potem poročevalec razloži znani slučaj oskrunjenja praznika Velikega Šmarna po mestnih delavcih. Pri razgovoru je poprijelo več gospodov za besedo, in vsi so živahno pritrjevali resoluciji od poročevalca nasvetovani. G. prof. dr. Ivan Janežič z veseljem pozdravi ta vrli korak konservativnega obrtnega društva, ker mu je porok, da ljubljansko meščanstvo še prešinja zdravi duh trdnega verskega prepričanja. Velika rana na državnem telesu je ravno socialna in ta ima svojo korenino v zanemarjanju verskih dolžnostij. Vsekar pa se zdrava natura upira kali bolezní in jo skuša premagati, ravno tako mora tudi verno ljubljansko meščanstvo s krepkim uporom proti takim poskusom za vselej odpraviti nevarnost novih enakih poskusov. G. V. Eržen pové, kako je ljudstvo hodilo pritoževati se h gosp. šentpeterskemu župniku zaradi tega početja in sililo vanj, naj zabrani to pohujšanje. Gospod župnik je na to napravil krepak protest na podlagi božjega in cerkvenega prava in ga poslal na slavni mestni magistrat. Pri glasovanju je bila resolucija sprejeta soglasno. (Objavljamo jo na drugem mestu. Op. ured.)

(Strašna smrt dveh rešiteljev.) Pod tem naslovom poročá se nam iz Olševka nad Šenčurjem sledeče: V sredo zvečer, dné 17. t. m., pogorelo je precej obširno posestvo tukajšnjemu vaščanu Janezu Podjed-u, po domače Kuharju. Pomoč domačih in sosednih gasilcev onemogočila je daljno razširjanje ognja. Velik je bil strah vaščanov in velika je bila tudi nevarnost, v kateri je bila vas ona noč. In vendar je bil ta požar le nekaj uvod strašnejši nesreči, ki se je dogodila dva dni pozneje, v petek, dné 19. t. m. Na obširnem pogorišču stoji vodnjak, globok 14 sežnjev. Tega je hotel pogorelec Kuhar nekaj popraviti, da bi imel vsaj potrebne vode. A pomislil ni, da se je morda v vodnjaku vled ognja nad njim razvil strupen zrak. Ker je bil vodnjak v najbližji dotiki z ostalim poslopjem, poprijel se je ogenj onega večera tudi gorenjega dela vodnjaka. Ogórki padali so v globino. In ondi se je razvil — na kar nikdo ni mislil — ogljeni oksid, hud sovražnik človeškemu življenju. — Onega dné torej pomagal je pogorelcu Kuharju pri popravljanju tudi vaščan-posestnik Miha Kern, po domače Štiroh. Ob 10. uri dopoldne spusti se po vrvi v vodnjak pogorelec Kuhar sam, da razmakne ceví. Toda v globini mahoma omedli. Sopopravljalec Štiroh, zapazivši, da mu odisli Kuhar na več klicev ničesar iz vodjaka ne odgovori, spusti se po vrvi za njim. V globini odveže sebe, otvezi Kuharja z vrvjó ter dá znamenje, da nezavestnega potegnejo kvišku. Sam pa ostane v globini, čakaje, da pride tudi po njega rešilna vrv. Med tem se je zbralo že na površju okrog vodjaka trops ljudi. Prihite! je na mesto tudi 21letni sin sopopravljaleca Štiroha. Začuvši od ljudi, da je njegov oče ostal v vodnjaku, spusti se nesrečni mladenič brez pomisleka po vrvi v globino. Doli prišedši najde že tudi očeta svojega nezavestnega ležati na spodnjih hrastovcih. Naglo otvezi očeta z vrvjó in dá znamenje, da ga potegnejo ven. Sam pa se poprime z obema rokama za vrv. In res so potegnili oba malone do vrh. A tu zmanjka mladeniču moči, obidejo ga slabosti, spusti vrv ter pade nezavestno nazaj v globino. — Kaj storiti? Boreča se s smrtjo ležala sta že dve mōža poleg vodnjaka, a tretji nesrečnik pal je nazaj v temno globino. V tem trenutju priskoči posestnik Matevž Kešnar, po domače Sajovec, ter se ponudi, da gre rešit mladeniča. Privežejo ga na vrv ter spusté nizdol. Doli prišedši odvezal je Sajovec najbrže sebe, hotel privezati že nezavestnega mladeniča. A pri tem delu mu je gotovo tudi zmanjkalo v ostrupljenem zraku zavesti in — in potegnili so po dolgem klicanju iz vodnjaka prazno vrv. Nepopisen jok in krik navstaj je krog vodnjaka. Domači dušni pastir, č. g. Andrej Vole, prihite! je takoj ter je prva dva nesrečnika, ki sta ležala nezavestna že zunaj, děl v sv. olje ter jima podelil z odvezo papežev blagoslov. Jednako je tudi nad vodnjakom podelil nesrečnikoma v vodnjaku pod pogojem, da sta še živa, — odvezo in papežev blagoslov. — To so bili strašni prizori na pogorišču! . . . Okrog vodnjaka jokali so otroci in odrasli po očetu, možu, bratu . . ., ki leži v vodnjaku ter prosili v božje

ime, da jima hití kdo v pomoč. — Na vrv se priveže potem Jože Kern, po domače Nápotnik in se spusti v vodnjak. Nekaj trenutij pozneje potegnili so tudi njega polu mrtvega, nezavestnega iz globine. Pravil je pozneje, da je imel že drugega ponesrečenca (Sajoveca) na kolenih, da ga je že privezoval, potem pa ga omamíl strupeni zrak in ni se več zavedel. — A komaj so potegnili njega ven ter položili v stran, kjer ga je děl gosp. župnik v sv. olje — že se je ponudil četrti, da gre, ne zmenivši se za nevarnost, na pomoč ponesrečenima prijateljema. To je bil Matej Eržen z Visokega, krepak mladenič. A tudi njegova usoda ni bila drugačna, nego óna prvih dveh. Brezzavestnega so ga potegnili iz vodnjaka. Tudi ta je bil takoj previden, ker nevarnost je bila velika, da takoj izdahne. In tako smo imeli tistega dopoldne na pogorišču štiri možé, ki so se borili s smrtjo, in dva v dnu vodnjaka, o katerih je le malokdo upal, da jih vidi še kedaj — živa. Okrog onesrečenih mož pa so jokale žene, otroci, sorodniki; nad vodnjakom molili so drugi na kolenih ter prosili Boga pomoči . . . Nikdo si poslej ni upal več v vodnjak. Vso skrb obračali so prisótni le na to, da ohranijo vsaj rešenim življenje. Posledica tega vdihanega strupenega zraka bile so povsem strašne. Nezavest, kratko, mučno dihanje, mrzlica, delirij, pri nekaterih tudi besnost, — mučila je strašno omamljence. — A, hvala Bogu, po nekaterih urah okrevali so že vsi štirji toliko, da so jih smeli in mogli prepeljati domov. A kako dobiti ostala dva neerečnika iz vodnjaka? Upal pač ni popoldan nikdo več, da še živita. A svojci so vendar jokaje prosili, naj vendar še kdo poskusi priti do njiju ali pa vsaj mrtve potegne iz globočine. Toda vsi poskusi bili so zaman. Šenčurski g. župan, Matevž Barle, hotel je slednjič sam iti še enkrat v vodnjak. A ubranili so mu videč, da gori svetilka, spuščena v vodnjak, le do četrtega sežnja. Zatorej je poslal gosp. župan v hitrici poprosit v Kranj ondotno požarno brambo, da prihiti s pripravnim orodjem na pomoč. Ob 3. uri popoldan je bilo že nekaj vrlih mož pod vodstvom g. J. Reša na lici mesta. Ti so trudoma z vódnimi strelí v toliko razredčili strupeni zrak, da si je upal potem vaščan-mladenič Janez Podjed, po domače Zadnikarjev, v globini po oba mrtveca. Ob 4. uri popoldne potegnili so oba nesrečnika iz globine — mrtva. — Prvi ponesrečenec je, kakor omenjeno, France Kern, priden, pošten mladenič. Ljubezen do očeta vzela mu je mlado življenje. — Drugi ponesrečenec je Matevž Kešnar, práv vzor krščanskega gospodarja. Par dni poprej prejel je še sv. zakramente. Zapustil je mlado ženo z dvema otročičema. — Bodi obema večni mir in pokoj! Pokazala sta oba dejanjsko, kako dobro umeta Gospodovo zapoved; „Ljubi bližnjega, kakor samega sebe.“ Upajmo, da jima je ljubi Bog junaški čin poplačal z večnim življenjem . . .

(Nova železnica.) Stavbeni podjetnik A. A. Hausser v Gradcu je dobil za dobo jednega leta od trgovskega ministerstva dovoljenje, da sme pričeti tehniška pripravljalna dela za zgradbo normalnotirne železnice od Škofje Loke ali drugega primernega kraja čez Kranj, Križ, Kamnik, Šmartno, Motnik, Vransko, Gomilsko do proge Celje-Velenje. — Pod sv. Ano pri Trziču pa že več dni dela načrt predora pod Ljubeljem in proge do Trziča.

(Od Vrbskega jezera) na Koroškem se nam piše: Minoli terek dné 16. t. m. ponesrečil je pri Krivi Vrbi 8. husarskega polka konjeniški stotnik Scheff. Ponesrečeni stotnik je pa bil svoji nesreči sam kriv. Mnogi drzni plavci obešajo se namreč na kolesa parnikov, ko le-ti stojé ob bregih. Omenjenega dné je to storil tudi stotnik Scheff, a prišel je pod kolo, ki mu je odtrgalo glavo, da se je ponesrečenec takoj potopil. Stotnik Scheff je bil pri svojih vojakih zelo priljubljen in mnogo vojakov je glasno ihtelo, ko so zvedeli žalostao in nesrečno smrt svojega poveljnika.

(Iz Celovca) se nam piše: Cesarjev rojstveni dan se je tu, kakor običajno, praznoval jako slovesno. Na predvečer je bil mirozov, zjutraj budnica, ob 9. uri pa slovesna božja služba na velikem vojaškem vežbališču. Sv. maše se je udeležilo vse tukajšnje vojaštvo in neštete množice radovednega ljudstva. Ob 10. uri so mil. gospod knezoškof darovali v stolni cerkvi slovesno sv. mašo z zahvalno pesnijo. Udeležili so se je zastopniki cesarskih in deželnih uradov in več društev z zastavami. — Povodom rojstvenega dné presvetlega cesarja vršila se je v Vrbi v večer dné 17. t. m. sijajna večerna

veselica na jezeru. Prihodno soboto se iz istega povoda vrši slavnost v Porečah, kjer bodo letovišča in jezero sijajno razsvetljena. — Razna društva napravila so, ali napravijo prihodno nedeljo v proslavo cesarjevega rojstvenega dne večje ali manjše veselice.

(Duhovsko podporno društvo) je imelo danes sejo, v kateri je bil izvoljen za tajnika in blagajnika č. g. dr. Jos. Lesar, profesor bogoslovja, kateremu naj se v prihodnje določijo vse društvo zadevajoča pisma in naznanila.

(Pomenljivo štiristoletnico) praznujejo dne 8. septembra t. l. pri župni cerkvi v Št. Janžu v Rožni dolini na Koroškem. Leta 1492 namreč požigali so krvoločni Turčini po lepi Rožni dolini in ob tej priliki odnesli tudi staro čudodelno podobo blažene Device Marije iz cerkve v Št. Janžu, da jo sežgó. A v švigajočih plamenih ostala je lesena podoba nepoškodovana; toda besni Turki udrihali so sedaj po njej s svojimi ojstrimi sabljami, da jo vsaj tako ugonobé! In glej čudež! Po udarcih se prikaže na obrazu blažene Device kri, da kruti divjaki zbežé! Čudodelna podoba se zato imenuje „Sveta Marija v plamenih“. V spomin te čudovite dogodbe se bode letos praznovala v Št. Janžu od 6.—8. septembra slovesna tridnevica, pri kateri bode propovedoval sloveči cerkveni govornik slovenski, velečast. o. Jan. Ev. Staré, S. J. Na dan Marijinega rojstva bo slovesen cerkveni sprevid, kojega se bode udeležilo tudi več procesij iz sosednih župnij.

(Premembe v kapucinski provinciji.) P. Edvard Bervar gre v Knittelfeld za gvardijana; P. Alfonz Vakselj postane vikar v Celju in kurat v bolnišnici; P. Donat Zupančič gre v Sv. Križ; P. Aleksander Mamie gre v Sv. Križ; P. Friderik Inglič postane gvardijan v Sv. Križu; P. Hilarij Perpar gre v Škofjo Loko; P. Rafael postane načelnik v Gorici; P. Bonaventura Horvat gre v Hartberg; P. Gabrijel Bajec gre v Wolfsberg; P. Kajetan Dvoršek gre v Knittelfeld; P. Lambert Lanžuner gre za gvardijana v Celovec. Na nove nastavljeni so: P. Emanuel Drevenšek v Celju; P. Janez Ev. Ažbe v Celju; P. Sigismund Wagner v Lipnici; P. Karol Kemperle v v Švanbergu; P. Hiacint Šalamun v Lipnici; P. Metod Mišič v Škofji Loki; P. Gothard Burčer v Wolfsbergu; P. Anaklet Valtl v Lipnici.

(Češki gostje) pridejo v Ljubljano v sredo s poštanim vlakom ob 3/4 na 3. uro popoldne.

(Učiteljsko društvo za novomeški okraj) bode imelo letošnji občni zbor dne 24. avgusta t. l. v Trebnjem (takoj po zaključku okraj. učit. zborovanja) s sledečim vspehom: 1. Poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu. 2. Pregled letnega računa in volitev treh pregledovalcev računov. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti. Odbor.

(Nesreče.) Iz Bezuljaka pri Cirknici se nam piše: Dne 15. t. m. je toča zdrobila skoraj vse poljske pridelke. — Isti dan so pogrešili na pašni vola posestnika Jerneja Intiharja iz Bezuljaka. Našel ga je še le dne 18. t. m. neki voznik v gozdu, v dva metra globokem breznu. Izvlekli so ga še živnega, pa dober dan pozneje je poginil. Ubozega posestnika je hudo zadela ta nesreča. — Iz Pulja se poroča, da delavci zravnavajo neko ulico. Dne 19. t. m. se med basanjem vname dinamični podkop ter rani več delavcev. Jeden je umrl še isto noč, drugi je oslepel. — Pred mesecem je stekel pes ugriznil kravo posestnika Jereba na Sv. Joštu. Te

dni je krava vsled stekline zdvijala ter poginila. Politična oblast je napovedala pasji kontumac v občinah Sv. Jošt, Stražišče, Naklo in Kranj.

Telegrami.

Pulj, 22. avgusta. Vojne ladije „Cesarjevič Rudolf“, „Cesaričinja Štefanija“ in „Franc Josip“ so odplule v Genovo.

Lvov, 22. avgusta. Cesar je ukazal, da prenehajo vaje 11. kora v Galiciji. Program cesarjevega potovanja v Lvov ostane neizpremenjen.

Belgrad, 21. avgusta. Vlada Pašičeva je odstopila. Avakumović, vodja liberalne stranke, je dobil nalog, da sestavi novo vlado.

Peterburg, 21. avgusta. Delavci Hughesove tovarne za železo so oropali poslopje in pričeli rušiti plavže. Vojaki so naredili mir. Več oseb je mrtvih in ranjenih.

Umrti so.

V bolnišnici:

19. avgusta. Martin Skubie, tovarniški delavec, 43 let, Streliške ulice 14, driska. — Jakob Jager, delavčev sin, 1 mesec, sv. Petra cesta 27, atrofie. — Karolina Herbič, uradnikova vdova, 74 let, Kravja dolina 11, marasmus senilis.

Tuji.

19. avgusta.

Pri **Maliču**: Sosenfeld, zasebnik; Stupka; dr. Homan, odvetniški koncipijent; Schmidt, železniški nadzornik; Rauman, Durr, Angel, Fritsche, trgovci, z Dunaja. — Goljevšek, trgovec, s soprogo, iz Gorice. — Mahenbah, trgovec, iz Solingena. — Lux iz Monakovega. — dr. Pfeifer, s Krškega. — Suchy, višji nadzornik, iz Grada. — Bezenšek, profesor, iz Plovdiva. — Cora, poštni komisar, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Haas; Stierler in Bucho, trgovca, z Dunaja. — pl. Angermayr, zasebnik; Sardotč, potovalec; dr. Rešetar, uradnik, iz Trsta. — Baroninja Knobloch, in Mattel, posestnik, iz Grada. — Kumer, profesor, iz Gorice. — Sperl iz Tešina. — Bredschneider iz Bora. — dr. Plumert, vojaški zdravnik, s soprogo, iz Pulja. — dr. Marković, prof. univ., s soprogo, in pl. Pödroczy s soprogo iz Zagreba. — Deutseh, trgovec, Pinozechely in Havas iz Vel. Kaniže.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schott iz Heidelberga. — Boulot, dijak, iz Pariza. — Artel, profesor, iz Arnau-a. — Piskar, železniški uradnik, s soprogo, iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Javornik, trgovec z lesom, z Višnje Gore. — Kramar, zasebnik, iz Poljan.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		736.1	16.3	sl. svzh.	jasno	
20. u. pop.		735.3	31.0	sl. jvzh.	"	0.00
9. u. zveč.		736.2	24.4	sl. sever	"	
7. u. zjut.		737.5	1.82	sl. zapad	jasno	
21. u. pop.		736.5	3.16	"	"	0.00
9. u. zveč.		735.0	2.20	sl. sever	"	

Prej. temperatura obeh dni 18.6° in 18.3°, oziroma za 2° in 1.5° nad normalom.

Javno vprašanje!

Užaljeni in z opravičeno nejevoljo smo morali doživeti da so v Ljubljani, središču vernih Slovencev, delavci na praznik Velikega Smarna dne 15. avgusta 1892 delali blizu cerkve Jezusovega Srca med službo božjo novi tlak na cesti, delo, za katero se čisto nič ne mudi in pri katerem nima delodajalec nobene škode, ako se preneha z njim eden ali dva dni.

Tako daleč smo prišli v Ljubljani, da so poslušalci, valed gneče stoječi pod lopo cerkve Jezusove Srca, poslušali božjo besedo, a ob enem morali poskušati tudi kričanje in kletev večinoma tujih delavcev na cesti. In to na tako velik praznik Marijin.

„Konservativno obrtno društvo“ šteje si v dolžnost, odločno oporekati proti takemu skrunjenju katoliških praznikov v Ljubljani, zlasti z ozirom na to, ker je imenovano društvo nedavno sklenilo soglasno na VII. shodu resolucijo za posvečevanje nedelj in praznikov.

Ker pa je v Ljubljani mestni magistrat vrhovna oblast za javna mestna dela, zato si usojamo udeleženci zbrani dne 21. avgusta t. l. na IX. shodu „Konservativnega obrtnega društva“ tem potom vprašati slavní mestni magistrat:

1. Ali mu je znano, da so dne 15. avgusta 1892 v splošno nejevoljo in pohujkanje katoliških Ljubljančanov delavci blizu cerkve Jezusovega Srca med službo božjo kurili in delali novi tlak?

2. Ako je sl. magistratu to znano, usejamo se vprašati: Ali se je to zgodilo z njegovim oblastvenim dovoljenjem?

3. Ako pa to sl. magistratu ni bilo znano, vprašamo: Kaj misli mestni magistrat kot vrhovna obrtna oblast v Ljubljani storiti, da se dá zadoščevanje za tako brezobzirno, očitno oskrnjevanje katoličanom svetih dnij?

Konservativno obrtno društvo v Ljubljani,
dne 21. avgusta 1892.

Jožef Regali,
predsednik,

Ivan Kregar,
tajnik.

Zahvala.

Vsem dragim prijateljem in sorodnikom izrekamo za mnoge dokaze sočutja ob dolgi bolezni in smrti, kakor za krasne vence in trakove, preljubemu in nepozabnemu soprogu, očetu in bratu

Francetu Zakotniku,

predsedniku krajnega šolskega sveta, posestniku in gostilničarju v Spodnji Šiški,

na prisrčnejšo zahvalo. Sosebno pa prečastiti duhovščini, občinskemu odboru v Sp. Šiški, kraj. šolskemu svetu, v Dol. Šiški, čitalnici šišenski in šentvidski, ognjegasnemu društvu v Sp. Šiški, osobito njega načelniku g. H. Eberlu, gostilničarjem v Sp. Šiški, katol. rokodelskemu društvu v Št. Vidu, zlasti pa tudi g. nadučitelju Janku Žirovniku za prelepo cerkveno petje.

Šent-Vid pri Ljubljani, 20. avg. 1892.

382 1 **Žalujochi ostali.**

381 1

Zalostnim srcem javljam, da so mi ljubljani nepozabni oče

Matevž

v 69. letu svoje starosti po dolgi mučni bolezni, prevideni večkrat s sv. zakramenti, dne 20. avgusta zvečer umrl.

Priporočam jih v pobožen spomin in molitev mnogim znancem, gg. duhovnikom in neduhovnikom.

V imenu svojem in vseh sorodincev

Gašpar Vilman,

župnik v Kolovratu.

Cognac,

star, pristen. Naravnost iz Cognac-a (Francosko). Zdravniki ga priporočajo kot sredstvo, ki posebno krepča slabotne, bolne in prebolele. Mala steklenica 3/10 litra gld. 1.75, velika steklenica 1/10 litra gld. 3.—

Piccolijeva lekarna

„Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (263) 7

Dunajska borza.

Dne 22. avgusta

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 15 „
Zlata renta 4%, davka prosta	114 „ 05 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 45 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	999 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	315 „ 25 „
London, 10 funtov strl.	119 „ 60 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 49 „
Cesarski cekini	5 „ 68 „
Nemških mark 100	58 „ 55 „

Dne 20. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	111 gld. 55 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 35 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	150 „ 75 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	184 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 15 „
Zastavna pisma	100 „ 15 „
Kreditne srečke, 100 gld.	192 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	62 „ 75 „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 „ 60 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ 25 „
Salmove srečke, 40 gld.	62 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2830	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 „ 25 „
Papirni rubelj	1 „ 21 „
Laskih lir 100	— „ — „

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4%, % gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux - Bodenbacher) srebrne prioritete.

150.000 goldinarjev

dobi se z jedno

kreditno promeso

à 4%, gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje dne 1. septembra!